

គណៈកម្មាធិការដើម្បីការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងយុត្តិធម៌ នៅកម្ពុជា

Committee for Free and Fair Elections in Cambodia

ខុមហ្វ្រែល COMFREL

ថ្ងៃទី២២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១២

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន

ស្តីពី

លទ្ធផលសិក្ខាសាលាសម្លេងម្ចាស់ឆ្នោតនៅឃុំយ៉ាទុង ស្រុកអូរយ៉ាដាវ ខេត្តរតនៈគិរី

ដោយមានការគាំទ្រពី គណៈកម្មាធិការខុមហ្វ្រែល សហការជាមួយនិង សមាគមអាដហុក បានរៀបចំសិក្ខាសាលាសម្លេងម្ចាស់ឆ្នោតមួយ ស្តីពី ការកំណត់តម្រូវការជាអាទិភាពក្នុងឃុំ-សង្កាត់ដាច់ស្រយាល ដែលធ្វើឡើងនៅឃុំយ៉ាទុង ស្រុកអូរយ៉ាដាវ ខេត្តរតនៈគិរីកាលពីថ្ងៃទី១៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១២។ មានអ្នកមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតប្រមាណ ៥៥នាក់ (៣៤%ជាស្រ្តី មាន៣២%ជាជនជាតិចាវ៉ាយ) ពីគ្រប់ភូមិក្នុងឃុំ ដែលរួមមាន តំណាងសហគមន៍ តំណាងគណបក្សនយោបាយប្រចាំឃុំ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ អាជ្ញាធរភូមិ អង្គការមូលដ្ឋាន និងប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងឃុំបានចូលរួមពិភាក្សានៅក្នុងសិក្ខាសាលានេះ។

ប្រជាពលរដ្ឋដែលចូលរួមសិក្ខាសាលាស្ទើរតែ ១០០% បានបោះឆ្នោតគាំទ្រតម្រូវការជាអាទិភាពទាំង៥ នៅក្នុងឃុំ ដែលស្នើឱ្យក្រុមប្រឹក្សាឃុំបច្ចុប្បន្នយកចិត្តទុកដាក់ដោះស្រាយ និង/ឬ គណបក្សនយោបាយទទួលយកដើម្បីដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងកម្មវិធីនយោបាយរបស់ខ្លួនក្នុងការបោះឆ្នោតឃុំ-សង្កាត់ខាងមុខ។

តម្រូវការអាទិភាពទាំង៥ ក្នុងឃុំយ៉ាទុង ស្រុកអូរយ៉ាដាវ ខេត្តរតនៈគិរី

១. ការសាងសង់ផ្លូវ

- សុំសាងសង់ផ្លូវ១ខ្សែក្រាលគ្រួសក្រហម ពីភូមិពេនដល់ដងរំ មានប្រវែង៣០គីឡូម៉ែត្រ ទទឹង៧ម៉ែត្រ និងធ្វើស្ពាន២កន្លែង ដោយ១កន្លែងមានប្រវែង២០ម៉ែត្រ ទទឹង៧ម៉ែត្រ ធ្វើពីបេតុង ទី១នៅចំនុចអូរត្រាយ ទី២នៅចំនុចអូររង់ និងដាក់លូចំនួន៣កន្លែង លូមានមុខកាត់១ម៉ែត្រ ប្រវែង៧ម៉ែត្រ លូទី១នៅចំនុចអូរកា លូទី២នៅចំនុចអូរសុង និងលូទី៣នៅចំនុចអូរចាក់។ សូមចាប់ផ្តើមឆ្នាំ២០១២ និងបញ្ចប់ឆ្នាំ២០១៣។
- សុំសាងសង់ផ្លូវថ្មី១ខ្សែក្រាលគ្រួសក្រហមពីចំនុចភូមិដងដល់ភូមិខ្វែង មានប្រវែង១០គីឡូម៉ែត្រ ទទឹង៧ម៉ែត្រ និងដាក់លូ៣កន្លែង ដោយលូនីមួយៗមានមុខកាត់១ម៉ែត្រ ប្រវែង៧ម៉ែត្រ លូទី១នៅចំនុចអូរចារ លូទី២នៅចំនុចអូរយង លូទី៣នៅចំនុចអូរចាល និងស្ពាន១កន្លែង មានប្រវែង៣០ម៉ែត្រ នៅចំនុចអូរប៉ប់ ធ្វើពីបេតុង។ សូមចាប់ផ្តើមឆ្នាំ២០១២ និងបញ្ចប់ឆ្នាំ២០១៣។

២. ការតបណ្តាញអគ្គិសនីពីផ្លូវជាតិលេខ៧៨មកភូមិចំនួន៧ ក្នុងឃុំយ៉ាទុង ដែលរួមមានភូមិសុស ភូមិពេន

- សុំតបណ្តាញអគ្គិសនីពីផ្លូវជាតិលេខ៧៨មកភូមិចំនួន៧ ក្នុងឃុំយ៉ាទុង ដែលរួមមានភូមិសុស ភូមិពេន

ទស្សនៈវិស័យ ៖ ដើម្បីឱ្យការបោះឆ្នោតតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យត្រូវបានលើកកម្ពស់ និងប្រជាពលរដ្ឋមានប្រយោជន៍។

ភូមិពាក់ ភូមិជរធំ ភូមិជរតូច ភូមិសំ និងភូមិខ្វែង ដោយ១គឺឡូរ៉ាត់ម៉ោងមានតម្លៃ៦៧០រៀល។ សូមឲ្យបានចាប់ពីឆ្នាំ២០១២នេះតទៅ។

៣. ការសាងសង់បង្គន់អនាម័យ ធុងចម្រោះទឹក និងថ្នាំព្យាបាល

- សុំបង្គន់អនាម័យចំនួន១៩៦បង្គន់ ធ្វើអំពីបេតុង ប្រក់ស័ង្កសី មានទំហំ២x៣ម៉ែត្រ ដោយក្នុង១ភូមិៗ ទទួលបាន២៨បង្គន់ សម្រាប់ភូមិចំនួន៧ គឺភូមិតេន ភូមិសំ ភូមិជរធំ ភូមិជរតូច ភូមិសុស ភូមិពាក់ និងភូមិខ្វែង ។ សូមចាប់ផ្តើមសាងសង់ពីឆ្នាំ២០១៣ និងបញ្ចប់ឆ្នាំ២០១៤។
- សុំធុងចម្រោះទឹកស្អាតចំនួន១៧០ធុង សម្រាប់១៧០គ្រួសារ នៅភូមិតេន ដោយ១គ្រួសារៗចំនួន១ធុង។ សូមចាប់ផ្តើមអនុវត្តឆ្នាំ២០១២ និងឲ្យបានត្រឹមឆ្នាំ២០១៣។
- សុំថ្នាំព្យាបាលជម្ងឺគ្រប់ប្រភេទដល់អ្នកភូមិទាំង៧ភូមិ នៅក្នុងឃុំយ៉ាទុង ដោយសារនៅមណ្ឌលសុខភាពឃុំបច្ចុប្បន្នពុំមានថ្នាំទេនៅពេលអ្នកភូមិឈឺម្តងៗ។ សូមឲ្យបានពីឆ្នាំ ២០១២នេះតទៅ។

៤. ការសាងសង់សាលារៀន និងសុំគ្រូបង្រៀន

- សុំសាងសង់សាលារៀន១ខ្នងធ្វើពីបេតុង ប្រក់ក្បឿង នៅចំណុចភូមិតេន តាមស្តង់ដារក្រសួងមហាផ្ទៃ ព្រោះដើម្បីសម្រួលដល់ការធ្វើទំនាក់ទំនងជាមួយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ។សូមចាប់ផ្តើមសាងសង់ឆ្នាំ២០១២ និងបញ្ចប់ឆ្នាំ២០១៣។
- សុំសាងសង់សាលារៀន៥ខ្នង ដោយ១ខ្នងមាន៦បន្ទប់ ធ្វើពីបេតុងប្រក់ក្បឿងសម្រាប់ភូមិទាំង៥ រួមមានភូមិជរតូច ភូមិជរធំ ភូមិសំ ភូមិសុស ភូមិខ្វែង និងមានសំភារៈគ្រប់គ្រាន់សំរាប់អាគារ១ខ្នងៗនោះ ដោយត្រូវមានគុក្រូ គុសិស្ស ក្តារខ្មៅ។ សូមចាប់ផ្តើមសាងសង់ពីឆ្នាំ២០១២ និងបញ្ចប់ឆ្នាំ២០១៣។
- សុំគ្រូបង្រៀនចំនួន៣០នាក់ ស្រី១៥នាក់ ប្រុស១៥នាក់ ដោយក្នុង១ភូមិៗមានគ្រូប្រុស៣នាក់ និងស្រី៣នាក់ សម្រាប់ឲ្យទៅបង្រៀននៅសាលារៀនក្នុងភូមិទាំង៥ គឺភូមិសំ ភូមិខ្វែង ភូមិជរធំ ភូមិជរតូច និងភូមិសុស។ សូមឲ្យបាននៅត្រឹមឆ្នាំ២០១៣។

៥. ការដោះស្រាយបញ្ហាជីវ្តិ និងផ្តល់ដីសម្បទានសង្គមកិច្ច

- ស្នើសុំឲ្យរដ្ឋាភិបាលជួយដោះស្រាយបញ្ហាជីវ្តិដែលជាចំការវិលជុំរបស់បងប្អូនជនជាតិភាគតិច មានទំហំ ៥០០ហិចតា ដែលក្រុមហ៊ុនឯកជនមួយមិនស្គាល់ឈ្មោះរំលោភយក ហើយប៉ះពាល់លើដីប្រជាពរដ្ឋចំនួន ២២៧គ្រួសារ។ សូមដោះស្រាយឲ្យបាននៅឆ្នាំ២០១២នេះ។
- សុំជួយផ្តល់ដីសម្បទានសង្គមកិច្ចចំនួន៥៥ហិចតាដល់អ្នកភូមិចំនួន១៨គ្រួសារ សំរាប់ប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងភូមិពាក់ ដែលគ្មានដីចំការប្រកបរបរចិញ្ចឹមជីវិត ដោយក្នុង១គ្រួសារៗចំនួន៣ហិចតា។ សូមឲ្យបានត្រឹមឆ្នាំ២០១៣។

មុនពេលបញ្ចប់សិក្ខាសាលាមានកម្មវិធីប្រគល់របាយការណ៍ពីតម្រូវការអាទិភាពដល់អ្នកដឹកនាំគណបក្សនយោបាយប្រចាំឃុំ និងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ។

លោក **អៀម អៀន** តំណាងគណបក្សសមរង្ស៊ីខេត្ត បានលើកឡើងថា «ម្ចាស់ឆ្នោតយើងកាន់តែយល់បន្តិចម្តងៗហើយ ព្រោះយើងបានបោះឆ្នោតក្នុង៥ឆ្នាំម្តង ហើយប្រជាពលរដ្ឋយើងត្រូវចេះតាមដានមើល និងពិចារណាតើ៥ឆ្នាំដែលបានជាប់ឆ្នោតនោះ យើងឃើញមានការអភិវឌ្ឍន៍អ្វីខ្លះ»។

លោក **យ៉ែន ជួរ** តំណាងគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាយុំបានលើកឡើងថា «សុំឲ្យប្រជាពលរដ្ឋយើងទាំងអស់ ដែលជាម្ចាស់ឆ្នោតកត់ត្រាទុកនូវអ្វី ដែលយើងបានរកឃើញនៅពេលសិក្ខាសាលានេះ និងជម្រុញឲ្យមានការអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់គ្នា ហើយរាល់បញ្ហាដែលបានរកឃើញលោកនឹងនាំទៅថ្នាក់លើទៀតឲ្យជួយ។ ម្យ៉ាងទៀតសិក្ខាសាលាថ្ងៃនេះមានសារៈសំខាន់ណាស់ដោយធ្វើអោយប្រជាពលរដ្ឋយើងក្លាហានលើកគម្រោង និងយល់ពីការងារលំបាករបស់ក្រុមប្រឹក្សាយុំ ដែលបណ្តាលមកពីការចូលរួមរបស់ប្រជាពលរដ្ឋយើងនៅមានកំរិត »។

សិក្ខាសាលានេះមានគោលបំណងឲ្យម្ចាស់ឆ្នោតនៅតំបន់ដាច់ស្រយាលទទួលបាន៖

- ១. ការយល់ដឹងអំពីសិទ្ធិតួនាទី និងកាតព្វកិច្ចរបស់ម្ចាស់ឆ្នោតក្នុងការស្វែងយល់ពីតម្រូវការអាទិភាពក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍មូលដ្ឋាន។
- ២. ផ្តល់ឱកាសឱ្យម្ចាស់ឆ្នោតចូលរួម ជជែកពិភាក្សា ដើម្បីកំណត់តម្រូវការអាទិភាពក្នុងឃុំ-សង្កាត់របស់ខ្លួន។
- ៣. តម្រូវការអាទិភាពក្នុងឃុំ-សង្កាត់ ដាច់ស្រយាលនឹងត្រូវបានចងក្រងជារបាយការណ៍ដែលអាចឱ្យសិក្ខាកាមងាយចងចាំដើម្បីចូលរួមតាមដានជម្រុញការអនុវត្តរបស់ក្រុមប្រឹក្សាយុំ-សង្កាត់ និងការដាក់បញ្ចូលតម្រូវការក្នុងកម្មវិធីនយោបាយរបស់គណបក្សសម្រាប់ការបោះឆ្នោតឃុំ-សង្កាត់ឆ្នាំ ២០១២។

សិក្ខាសាលានេះក៏បានទទួលការឧបត្ថម្ភមូលនិធិពីសហភាពអឺរ៉ុប (EU), OXFAM NOVIB, NPA និង Forum Syd

¹សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមសូមទំនាក់ទំនង៖

១-លោក **មួង មឿត** (មន្ត្រីផ្នែកបណ្តាញ និងវេទិកា)
ទូរស័ព្ទលេខ ៖ ០១២ ៤៧១ ៣២៦

២-អ្នកស្រី **ហេង សុភក្ខារ** (ជំនួយការផ្នែកបណ្តាញ និងវេទិកា)
ទូរស័ព្ទលេខ ៖ ០១៧ ៥៨៣ ៨៦៩

¹ No. 083

បេសកកម្ម ៖ បេសកកម្មរបស់ខុមហ្វ្រែល គឺជួយបង្កើតបរិយាកាសគួរជាទីពេញចិត្ត និងមានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ ទី១/ដើម្បីឱ្យមានដំណើរការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងយុត្តិធម៌តាមរយៈការបញ្ចុះបញ្ចូល តស៊ូមតិ ដើម្បីទទួលបាននូវក្របខ័ណ្ឌច្បាប់សមរម្យ, ការអប់រំដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកបោះឆ្នោត អំពីសិទ្ធិ និងសកម្មភាពចូលរួមសង្កេតការណ៍របស់ពួកគេ ដែលអាចរារាំងនូវភាពមិនប្រក្រតី ព្រមទាំងផ្តល់នូវរបាយការណ៍អង្កេតយ៉ាងទូលំទូលាយ និងឆាប់រហ័ស ដើម្បីអាចឱ្យមានការវាយតម្លៃលើដំណើរការ បោះឆ្នោតមួយដែលមិនលំអៀង និងមិនប្រកាន់បក្សពួក ទី២/ ដើម្បីឱ្យមានអត្ថន័យនៃដំណាក់កាលក្រោយពេលបោះឆ្នោត តាមរយៈការអប់រំ និងវេទិកាសាធារណៈក្នុងគោលបំណងជំរុញលើកទឹកចិត្តប្រជាពលរដ្ឋឱ្យចូលរួមក្នុងកិច្ចការនយោបាយ និងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចនានា ការតស៊ូមតិ/បញ្ចុះបញ្ចូលដើម្បីឱ្យមានការកែទម្រង់ ដំណើរការបោះឆ្នោតដែលបង្កើននូវគណនេយ្យភាព (ការទទួលខុសត្រូវ) របស់មន្ត្រីជាប់ឆ្នោត ព្រមទាំងផ្តល់នូវរបាយការណ៍អង្កេតយ៉ាងទូលំទូលាយ និងឆាប់រហ័ស ដើម្បីអាចឱ្យមានការវាយតម្លៃមួយដែលមិនលំអៀង និងប្រកាន់បក្សពួកទៅលើការបំពេញកម្មវិធីនយោបាយ និងដំណើរការអនុវត្តន៍ការងាររបស់មន្ត្រីជាប់ឆ្នោត។